

Medi Clowns

STUDENTS-FILE

INHOUD

klik op de titels in de inhoudstabel.

VOORWOORD

ZIEKENHUISCLOWNS: HISTORIEK

DE VZW MEDICLOWNS

Doelstellingen

Werking

Betrokken ziekenhuizen

Lijst van de ziekenhuizen

SPONSORS EN FONDSENWERVING

Sponsors en fondsenwerving

Ambassadeurs, peters en meters

MEDICLOWNS, BEROEPSLOWNS

Screening en opleiding

Methodiek

ANDERE ZIEKENHUISCLOWNS

VOORWOORD

WELKOM IN DE WERELD VAN DE MEDICLOWNS

Dit Students- file is samengesteld om tegemoet te komen aan de vele vragen die we ontvangen over de Mediclowns. We zijn immers steeds blij te zien dat er een grote interesse bestaat in wat wij doen. Je vindt hier een massa informatie over het ontstaan, de werking en de filosofie die achter deze ziekenhuisclowns schuilgaan. Dit document kan je helpen om antwoorden te vinden op de meeste vragen die je hebt bij het schrijven van een schooltaak of eindwerk. Je mag de inhoud vrij gebruiken mits bronvermelding.

Voor bijkomende vragen kan je ook ons FAQ-File raadplegen. Voor persoonlijke ervaringen van onze clowns verwijzen we graag naar het document 'Interview met Fabus'. Je kan beide documenten in PDF downloaden via onze website:

www.mediclowns.be.

We staan altijd open voor opmerkingen en vragen. Vind je nog iets onduidelijk, of had je nog een vraag? Aarzel dan niet om ons te contacteren via info@mediclowns.be.

De Mediclowns wensen je veel leesplezier!

[terug](#)

ZIEKENHUISCLOWNS: HISTORIEK

Eind jaren '60 vond arts in opleiding Patch Adams dat er meer telt in de gezondheidszorg dan symptomen en medicatie alleen. Hij begaf zich meer en meer op het pad van de holistische gezondheidszorg waarin de kwaliteit van het leven centraal staat. Hij benaderde zijn patiënten als mens en deed dat op clowneske wijze. Hij ontdekte dat je als clown de patiënt beter kunt bereiken. Patch Adams werd zo meteen de bedenker van de het concept van ziekenhuisclowns.

Het idee om clowns in te zetten bij de verzorging van kinderen vond met de jaren ingang. In 1987 nodigde professor Mickael Katz, hoofd van een kinderziekenhuis in New York, enkele circusclowns uit voor een bezoek aan zijn ziekenhuis.

Midden jaren '80 kwam clown Michael Christensen voor het eerst van zijn leven in een ziekenhuis door de ernstige ziekte van zijn broer. Hij was oprichter van het Big Apple Circus in New York. Op verzoek van de artsen speelde hij tijdens een open dag in het Baby's & Children's Hospital of Columbia Presbyterian Medical Centre. Uit hygiëne- en veiligheidsvoorschriften moest hij ook als clown een witte jas en een naambordje dragen. Hierdoor werd hij door het publiek als clowndokter gezien en zo is zijn clownpersonage 'dokter Stubs' ontstaan. Het succes daarvan deed hem besluiten om binnen het Big Apple Circus een programma op te zetten voor kinderen in ziekenhuizen: de Clown Care Unit.

Begin jaren negentig waaide het werk van de Clown Care Unit over naar België en Nederland onder de naam Cliniclowns. In 1992 werd Stichting Cliniclowns Nederland opgericht in samenwerking met Professor Voute, voormalig kinderoncoloog, een dokter die kinderen met kanker behandelt verbonden aan AMC/Emma Kinderziekenhuis in Amsterdam. Ook in het Antwerpse werden de Cliniclowns actief. In het begin richtte Cliniclowns zich vooral op ernstige en langdurig zieke kinderen. Ze spelen door de positieve ervaring nu voor alle zieke kinderen. Om reële pijn te doen verdwijnen en om effectief te genezen, is medische verzorging uiteraard onontbeerlijk. De clowns spelen echter een rol in het genezingsproces. Zij zijn een onontbeerlijk radertje in het geheel.

Maar doordat de Cliniclowns in België enkel actief waren in een beperkt aantal regio 's, werd er in 1998 besloten om een totaal nieuwe organisatie op te starten: de Limburgse Medi Clowns. Zij zouden in eerste instantie werkzaam te zijn in de Limburgse ziekenhuizen, maar zijn intussen na vele positieve ervaringen in een ruimere regio actief.

DE VZW MEDICLOWNS

In 1998 stond Medi Clowns-voorzitter Marc Steegmans zelf aan het ziekbed van zijn zoontje en werd op die manier geconfronteerd met de grote afwezigheid van afleiding en animatie op de pediatrieafdeling. Hij sprak met het verplegend personeel over de nood aan vertier en afleiding voor de zieke kinderen. Maar er was geen animatie voorzien op de afdeling. Het was te duur en er bestond geen enkele organisatie in Limburg die zich daarmee bezighield. Steegmans besloot daar dadelijk iets aan te doen en richtte de Medi Clowns op met de steun van De Limburgse Verzekeringskring (LVK). De LVK is een vriendenkring van verzekeraars, makelaars, afgevaardigde maatschappijen en advocaten die zich inzet voor het goede doel. Ze startten met het project Mediclowns. Na 5 jaar testen zag men dat het goed was. Er werd besloten het project verder uit te bouwen en samen te werken met ieder die dit project wil steunen. De vzw is ondertussen uitgegroeid tot een stevige organisatie van enthousiaste vrijwilligers en professionele clowns.

Doelstellingen

[terug](#)

Als een kind ziek wordt, doet iedere betrokkene zijn best om ervoor te zorgen dat de genezing zo vlot mogelijk verloopt: ouders, familie, verplegers en dokters zetten zich ten volle in. Kinderafdelingen zijn steeds beter uitgerust en vormen kindvriendelijke eilandjes in het ziekenhuis. De Medi Clowns dragen daar toe bij. Met hun dagelijkse bezoeken bereiken de Medi Clowns ongeveer 6000 kinderen per jaar.

Het doel van de Medi Clowns is te zorgen voor aangename momenten voor kinderen tijdens hun verblijf in het ziekenhuis. De bezoeken zorgen voor afleiding van de harde realiteit en stress van de ziekte, de onderzoeken. Net die afleiding stimuleert het genezingsproces. Want lachen is gezond.

Medi Clowns is een vereniging zonder winstoogmerk, en heeft tot doel clowns aan te stellen en te voorzien in een goede werking en fondsenwerving. De organisatie draait volledig op vrijwilligers, die ervoor zorgen dat de professioneel opgeleide clowns voldoende visites kunnen realiseren.

De hoofddoelen van de Medi Clowns zijn:

- o Kinderen bezoeken tijdens ziekte
- o Vertier brengen
- o Pijn beetje verzachten
- o Afleiding geven

Dit ongeacht de duur of reden van het verblijf in het ziekenhuis, instelling of thuis bij de zieke.

[terug](#)

Werking

De Mediclowns brengen bezoeken aan kinderen in heel wat verschillende ziekenhuizen, voornamelijk in Limburg, de Kempen en Vlaams-Brabant.

De Mediclowns zijn professioneel opgeleide clowns, die weten hoe ze met de zieke kinderen moeten omgaan. Aandacht en afleiding zijn onmisbaar in het genezingsproces van de kinderen, en dit hebben de Medi Clowns maar al te goed begrepen.

De clowns worden betaald met de giften uit fondsenwerving. De rest van de organisatie bestaat volledig uit vrijwilligers. Er zijn dus geen overheadkosten, die bijvoorbeeld naar wagens of administratief personeel zouden gaan. Al het geld dat de organisatie uit de giften haalt, gaat dan ook integraal naar de clownbezoeken aan de zieke kinderen. Bij de Medi Clowns gaat het geld rechtstreeks naar het goede doel.

[terug](#)

Betrokken ziekenhuizen

Elk ziekenhuis dat mee doet aan dit project heeft recht op een aantal bezoekbeurten van de Medi Clowns. Deze beurten mogen de ziekenhuizen zelf, in overleg met de organisatie, over het ganse jaar verspreiden. De organisatie beoogt daarbij dat de clowns in elk ziekenhuis ongeveer evenveel op bezoek komen. Ze proberen om ook tijdens de feestdagen op bezoek te komen bij de kinderen. Net op deze dagen hebben deze mensen nood aan gezelschap. Ze proberen ook een vast patroon aan te houden in de bezoekdagen per ziekenhuis.

De Mediclowns werken dan wel in ziekenhuizen, maar zijn geen werknemers van het ziekenhuis. Ze worden betaald door de vzw. De vzw houdt zich dan ook vooral bezig met het bekendmaken van het project en het verzamelen van het nodige geld om het werk van de clowns te financieren. De ziekenhuizen kunnen immers kosteloos een beroep op hen doen. Al de mensen achter de Mediclowns doen dit op vrijwillige basis, de Mediclowns zelf zijn beroepsmensen.

[terug](#)

Lijst van de ziekenhuizen

Voor de Kempen

Ziekenhuis Herentals azherentals.be

Voor Vlaams-Brabant

Ziekenhuis Tienen hhart-tienen.be

Ziekenhuis Diest azdiest.be

Voor Limburg

AZ Vesalius Tongeren AZ Vesalius

CAZ midden-Limburg, Campus St.-Franciscus-Heusden-Zolder caz.be

Ziekenhuis Maas en Kempen Maaseik zmk.be

Ziekenhuis Campus Bree caz.be

Ziekenhuis St. Trudo, Campus St.Jozef sint-trudo.be

ZOL, Campus St.Jan - Genk zol.be

Ziekenhuis Noord Limburg, campus Overpelt mznl.be

[terug](#)

SPONSORS EN FONDSENWERVING

Sponsoring en fondsenwerving

Mediclowns vzw is een vereniging zonder winstoogmerk, en heeft tot doel clowns aan te stellen en te voorzien in een goede werking en fondsenwerving. De professioneel opgeleide clowns worden door vzw Mediclowns zelf betaald. De ziekenhuizen hoeven niets bij te dragen. De Mediclowns bestaan en werken dankzij giften en vrijwilligerswerk. Ze ontvangen immers geen enkele vorm van subsidie. Het bestuur werkt onbezoldigd. Elke gift gaat rechtstreeks naar de clownsbezoeken.

Zowel particulieren, verenigingen, scholen, serviceclubs als handelaars kunnen activiteiten organiseren waarvan de opbrengst naar de Mediclowns gaat. Lees hierover ook meer in het FAQ-File.

[terug](#)

Ambassadeurs, peters en meters

De ambassadeurs, peters en meters vertegenwoordigen de Mediclowns. Zij zijn als het ware het uithangbord van de Mediclowns. Dankzij de peters en meters krijgt de organisatie extra aandacht in de media en bij het grote publiek. De taak van de ambassadeurs is dus om de Mediclowns in de pers te brengen bij interviews of evenementen waar ze zelf bij betrokken zijn.

Ambassadrice: Ellen Dufour

Ambassadeur: Stefan Everts

Peters en meters

Kempen: Kathleen Aerts

Limburg: An Swartenbroekx en Koen Daerden

Vlaams-Brabant: Roel Vanderstukken en An Jordens

[terug](#)

MEDICLOWNS, BEROEPSCLOWNS

Screening en opleiding

Mediclowns zijn zowel emotioneel als creatief een erg veeleisende job. Mediclowns zijn professionele artiesten met een speciale opleiding en willen via hun werk een therapeutisch effect bewerkstelligen. Daarom is screening en opleiding van groot belang. Maar ook opvolging speelt een rol. Mediclowns kunnen met al hun vragen en onzekerheden terecht bij de collega clowns en de coördinator van de clowns. Kandidaten dienen psychologisch of pedagogisch geschoold te zijn en ervaring te hebben in improvisatie en/of clownerie. De vzw Mediclowns geeft zelf geen cursussen.

Kandidaat Mediclowns worden in eerste plaats uitgenodigd op gesprek. Daarna kan er een clownscreening volgen. Kandidaten kunnen zo een tijdje proefdraaien met enkele actieve Mediclowns. Als de kandidaat-clown positief geëvalueerd wordt, krijgt hij een opleiding van 3 maanden, waarna hij opnieuw wordt geëvalueerd. Daarna krijgt hij al dan niet een proefcontract van 3 maanden aangeboden. In deze proefperiode zullen de nieuwe clowns hun kennis uitbreiden. De clowns worden nadien verder opgevolgd in clownsmeetings.

Opleidingsdagen bestaan uit improvisatie- en clownerieoefeningen en een motivatiegesprek. De bedoeling van deze dagen is te zorgen dat clowns hun intuïtie leren volgen en interactie treden met de andere, op zo 'n manier dat die andere zich gezien voelt.

[terug](#)

Methodiek

Mediclowns bieden aan kinderen een moment van afleiding en ontspanning. Afleiding kan zorgen voor een afname van spanning en pijn en bevordert het herstel. Elk kind en elke situatie vraagt echter maatwerk. De clowns bezoeken de kinderafdelingen en gaan in samenspraak met het verplegend personeel van het ziekenhuis op kamerbezoek, ongeacht de reden of de duur van de opname. De clowns verschijnen bijna altijd in de voormiddag, als het nog geen bezoeker is.

Eerst is er een **briefing** met het verplegend personeel. Nadat ze informatie over de kinderen hebben gekregen van het verplegend personeel (naam, leeftijd, zijn ze besmettelijk?, mogen ze uit hun bed?, welke taal spreekt het kind? Welke ziekte heeft het?...) bezoeken zij elk kind individueel op de kamer.

[terug](#)

De kinderen die een besmettelijke ziekte hebben komen telkens aan het eind van de bezoekronde aan de beurt, om doorgeven van besmettingen te voorkomen. De Mediclowns moeten ook steeds de **toestemming** vragen aan de ouders of ze bij het kind mogen langs gaan.

Ze benaderen het kind voorzichtig, voelen aan of hun bezoekje gewenst is, en gaan over tot een **geïmproviseerd spel**. Alles wordt ter plaatste geïmproviseerd, zodat elk bezoek een uniek gebeuren wordt. Magie, muziek, bizarre voorwerpen,... worden op een creatieve manier gebruikt om het kind mee te voeren naar een wereld van spel, fantasie en poëzie. Clowns kunnen inspelen op iets waar het kind net mee bezig is (tv kijken, een gezelschapsspel spelen, een babbel, tekenen, bezoek ontvangen...) maar ook op een gevoel of een situatie waarin het patiëntje zich bevindt (ontwaken uit anesthesie, triestig of kwaad zijn, naar huis mogen, een komende operatie of prik).

De Mediclowns zijn soms aanwezig bij pijnlijke **onderzoeken of behandelingen**. De ervaring wijst uit dat de kinderen minder angstig zijn en ze moeilijke momenten beter doorstaan in aanwezigheid van de clowns. De verpleging weet dit tevens te appreciëren.

Na het spel **evalueren** de clowns onderling (met of zonder verpleegkundigen) het verloop van de bezoeken.

De clowns houden zich ten alle tijden aan **de regels van het ziekenhuis**. Ze zijn een aanvulling op de zorg die door het vaste team van de afdeling wordt geboden. Zij zijn er zeker geen vervanging van.

Bovendien zijn de Mediclowns onderworpen aan een **deontologische code** die door de vzw is opgesteld. Hierin staan afspraken over verantwoordelijkheid, beroepsgeheim, veiligheid en spelkwaliteit.

[terug](#)

ANDERE ZIEKENHUISCLOWNS

Naast de Mediclowns zijn er nog een aantal andere organisaties in ons land actief die volgens hetzelfde uitgangspunt werken: zieke kinderen afleiding bieden in een moeilijke periode. Elke organisatie legt uiteraard andere accenten en kan een andere werking kennen:

- Cliniclowns vzw (voornamelijk regio Antwerpen)
- Ziekenhuisclowns vzw (voornamelijk Oost- en West Vlaanderen)
- Hôpiclowns (Wallonië)

Accenten om te onthouden over de Mediclowns:

- De Mediclowns werken met een bestuur dat bestaat uit vrijwilligers. Hierdoor gaat 95% van de middelen rechtstreeks naar de clownsbezoeken.
- Er zijn geen overheadkosten voor een wagenpark, secretariaat en dergelijke.
- De Mediclowns bezoeken kinderen in ziekenhuizen, maar ook in instellingen of thuis.
- Mediclowns vzw betaalt zelf de clowns, de ziekenhuizen hoeven geen bijdrage te betalen.

[terug](#)